

BÁCSKAI HÍRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 5 fill.
Heti szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délelőtt, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere, Manojlovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Konuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.

Nyitlter soronkint 40 fillér.

Halottak estéjén.

Ne hazudjunk magunknak, ne mondjuk azt, hogy meghaltunk és megsemmisültünk. Ne hamisítsuk tovább ennek a szónak az értelmét: halál. Ne csaljuk meg azokat, akiket utódainknak nevezünk. Ne halmozzunk bűnre bünt csak azért, mert nem akarjuk, vagy nem tudjuk, nem bírjuk megérteni az életet s hogy bölcsseknek, erőseknek mulassuk magunkat e szónak, melynek eredetét az ethymologia legnagyobb bölcsse sem találta még meg, oly értelmet adunk, amely értelem elé mintegy kötelességnek szabjuk, melynek mintegy rendeltetésévé tesszük, hogy magyarázza meg az életet, hogy legyen bizonyosága életelveink, életszabályaink igazságának. Ha vannak bűneink, ha vannak erkölcsseink, ezeknek kritériuma gyanánt ne állítsuk oda ezt a szót halál, melynek igaz értelmét tudomány, nevezzük azt logikának vagy pszichológiának, metafizikának vagy természettudománynak, elvontnak vagy pozitívnek, meg nem adta.

A halál az élet vége. Nem az, ha-

nem az élet kezdete. A halál az emberi szervezet működésének új fázisát jelzi csupán. Igen, ez a szervezet működik tovább s végezi rendeltetését csak úgy, mint azon fázisában, melyet életnek nevezünk. Most is él és életet ad. Ez az új élet csak azért borzongat bennünket, mert élvezeteit közvetlenül nem érezzük. Hiszen a szervezet halálának inkább azt a pillanatot nevezhetnénk, mikor utolsó része is megszünt az lenni, amit mi emberinek nevezünk. És a bizonyosságon épülő kételkedéseknek még hány oly pillanatot lehetne felkutatni, melyre joggal alkalmazhatnánk ezt a szót halál csak úgy, mint ezt a szót élet.

Hát legyen ez szkepszis, hát legyen ez a szkepszis bűn. De ez nem csak az én bűnöm. Bűne az emberiségnek, a természetnek, bűne a mindenségnek. És ezt a bünt szentesíti az emberiségnek az a működése, mely a halottak napján nyilvánul meg, legyen ez a halottak napja akár november másodika, akár az „ab“ hónap bármely napja.

Az emberiség megtagadja a halált.

Oda megy azokra a dombokra, melyek alatt a halál helyett életet keres. Beszélni kezd és lesi a feleletet a szelőlőtől, tekintetét a mécs imbolygó lángjára függeszti s azt a tüzet látja, mely az elhunytak utolsó pillantásával tűnt el a szemekből. Beszél a természettel, s hogy vakmerőségében méltó legyen e szónak: ember, igazi értelméhez, még a mindenséggel, a végtelennel is beszél.

A halál helyett életet keres, s az életet nem akarja meglátni. Majd az életet látja és a halált siratja. Hát ez nem az emberiség szkepszise e?

És e szkepszisben még is van bizonyosság. Van, az a kényszer, mely kételkedni készlet a halálban, a megsemmisülésben, de az emberi test életének örök folytonosságában is. És a kényszer nyomása alatt vergődő vad értelem lassankint megszelídül. Csendes lesz, szabadságáról lemond. És ez a lemondása zsarnokát is megfosztja hatalmától, s átadja helyét a hitnek, mely a kételyek küzdelmének boldogító gyermeke.

És ebben a hitben van az igazság

Vezeklés . . .

(Napló töredék. 1901. Julius 30.)

— A »Bácskai Hírlap« eredeti tárczája. —

Magam vagyok. Egyes egyedül.
Csendes éjjel előttem lámpa ég.
A lángot nézem. Az álom kerül.
Gondolkodom . . . A reggel messze még.
Gondolkodom. S te hozzád szállok:
Magányodba, szegény kis asszonyom!
Emlékeim, mint bolygó árnyak,
Atvonulnak az elmúltakon . . .
Ide jutottunk hát — tíz év után?
Kik egykor hűséget esküvünk,
Az előzőtt boldogság nyomán,
A gyűlölet férközött közénk!
Gondolkodom ki hát a hibás?
Kettőnk közül bűnös melyikünk?
Hogy mi ketten — mint ezernyi más,
Békességben meg nem élhetünk?
Keresünk vakon — haraggal telten,
Egymás ellen a rút vádakat;
Nem látuk a harcz hevében:
Mig mi sirunk, a világ kaczag!
Leikem győzri az önvád terhe,
Miért is halmoztam bűnre-bűnt?
Lábbal tiporva jó szivedre,
Mig csak szeretni meg nem szünt.
Aztán jöttök: a sok „jó barát“!

Akik a más baját lesik.
Kigyó! békát szörva rám, r ád,
A roszhírt villámok viszk.
Ejött hozzám „még egy“ — a gyáva!
Megölni hennem a hitet,
Mégvádolt léha, vétkes szája,
„A legrútabbal“ — mit nő tehet!
Elfogott a düh — a mámor,
Fegyverem is volt ellened;
Hozzám szegődött nóta, lány, bor,
Hiába . . . felednem nem lehet!
Hitet kötöttünk — s mi tépjük szét,
Durva kézzel, ember törvény jogán?!
Feledve minden: hit és hűség;
Egymásra törünk, mint két pogány,
Békülés helyett — egymást kerüljük,
Eltiporjuk szívenk jáját:
A mótta elszakadva élünk,
Bolygó lábunk csak tövisre hág.
Elmégy mellettem — gúnymosolylyal!
Látlak naponla némán, hidegen!
Csalod magad — daczolsz magaddal,
Hirdeted, hogy nem vagy hitvesem!
Csak hurezold bírák elé urad,
Dobd el magadtól nevedet,
Feszítsd a hűrt mig elszakad,
Bár érjen el sujtó kezéd!
Szent esküvéseid feloldozásá,

Templom helyett emberektől kérd!
Tagadj meg engem! magad bukását.
Tagadd hited. Tagadd meg a vért!
Csak járjad büszkén a világot.
Kaczagj, mulass, feledd a multakat:
Ne félj! Ajkamra nem jön átok,
Sivenről rád csak áldás fakad.
És én mégis érzem — tudom . . .
Ha mint én most — egyedül maradsz;
A kaczag elhal gunyos ajkadon,
Érzem! Tudom, hogy sirva fakadsz! —
Csak te tudhatod, hogy mit siratsz:
A multak bánatát — vagy kétes jövőt?
Oh mennék én, nyujtanék vigaszt:
Bűnbánóan, egész világ előtt.
Lecsókolnám én égő könnyed,
Meghajolnék nagyságod előtt,
Ha szavamra megnyílnék szived,
Ismét szeretnél, mint tíz év előtt.
De könnyed bár velemig hasson,
Vagy légy néma, gunyos, hideg:
Én siratlak kis barna asszony,
De gyűlölöm a hűs/keségedet!
S most búcsuzom, — az Isten áldjon.
Legyen sorsod jó — vagy mostoha,
Ki úgy szeressen — széles e világ,
Mint én — olyat nem találsz soha . . .
Berényi József

És aki ezt az igazságot meg akarja érteni, az vigyen holnap koszorút a temető sírhantjára.

Ha nincs halottja, tegye oda akármelyik sötét sirdombra, mely fölött senki sem zokog. Ha bensejében melegséget érez vagy borzongás fut végig izmain, ez a hitnek csirája, csirája ennek az igazságnak.

Vizsgálat!

A mai közgyűlés legkimagaslóbb része a költségvetés általános tárgyalása alkalmával *Mukits Simon* részéről tett azon indítványra, hogy kerestessék meg a belügyminiszterium, hogy Szabadka város vagyonkezelése megvizsgálására egy szakközeget küldjön ki — adott polgármesteri válasz.

Mukits Simon ezzel az indítványával azt akarja elérni, hogy megtudjuk végre igazak-e és mennyire igazak a városban szélteben-hosszában hangoztatott azon vádak, hogy nem tudnak elszámolni a homokpénzekkel, hogy 160000 korona kölcsönt vettek fel közgyűlési engedély nélkül valamilyik helybeli pénztintézetnél és hogy az italméresi kártalanítási kötvények jóvedelmét háromszor könyvelték el.

Ő nem mondja, hogy ezek a vádak igazak, de véget kell vetni a mendemondáknak.

Általános figyelem közepette állott most fel szólásra a polgármester és a közgyűlés általános megelégedésére kijelentette, hogy az indítvánnyal *Mukits Simon* csak megelőzte őt, mert ő maga akarta a mai közgyűlésen ugyanezt indítványozni, ő maga akarja hogy vizsgálja meg a miniszterium a város vagyonkezelését. Hozzájárul örömmel *Mukits* indítványához és kéri a közgyűlést, hogy egyhangulag fogadja el azt!

Nincs talán az országban közpályán működő egyén, aki annyi megtámadtatásnak volt, vagy van kitéve, mint *Mamusich Lázár* és tegyük hozzá: jogtalanul, méltatlanul.

Ma odadörögte azoknak, akik talán jelen voltak, talán nem voltak jelen, de akik bizonyára meghallották most már a polgármester önértékes szavait, hogy bátran oda meri állítani a miniszter szakközege elé a város vagyonkezelését, mert az becsületes.

Vizsgáló biztost, kormánybiztost akartak eddig a polgármester ellenségei kérni a kormánytól és mikor ez ellen tiltakozott a polgármester, azzal gyanúsították, hogy fél a vizsgálatától.

Nem félelem volt ez, hanem a becsületes öntudat jogos tiltakozása. Mert

volt-e, van-e ok arra, hogy városunk ügyeinek megvizsgálására kormánybiztos küldessék ki? Történtek vizsgálások, sikkasztások, bűnös manipulációk? Tud ilyenekről valaki is valamit? Nem történtek, tehát nem is tud ilyenekről senki semmit.

Ámde képtelen és aljas rágalmozások egész tömegét szórták az ország harmadik városának első férfira ellen, anélkül, hogy egyik vagy másik rágalmozó meggyőződést szerzett volna a vádak valóságáról.

Aljas cselekedet, bűnös eljárás volt jogtalanul minden indok nélkül sárral tiporni annak a férfinak a becsületét, aki 18 éve működik városunkban, mint annak legelső, de leglekiismertesebb hivatalnok.

Micsoda okot tudtak volna hát találni arra, hogy kormánybiztos jöjjön Szabadkára? Hiába kerestek okot, nem találtak.

A belügyminiszternek igenis joga van az 1886. évi XXI. törvénycikk 4. §-a értelmében törvényhatóságunknak az önkormányzati hatáskörben követett közigazgatási eljárását, belső ügyvitelét és pénzkezelését saját kiküldött közege által bármikor megvizsgáltatni, ámde ez sem nem vizsgálóbiztos, sem pedig kormánybiztos.

Mindenesetre örülünk, hogy *Mukits Simon* indítványát megtette és hisszük, hogy jövő év elején a miniszter kiküldött közege el fog jönni, lelkiismeretes szigorúsággal fog feladatának megfelelni és tudjuk, hogy a polgármesternek már ő és a miniszter elégtételt fognak szolgáltatni!

Még csak egy szép momentumát emeljük ki a mai közgyűlésnek és ez *Regényi Lajos*nak, a gazdakör elnökének, az ellenzék egyik vezérférfiának igazán nemes és szép beszéde a földmives iskola mellett.

Őszintén bevallotta, hogy nem tudja meggyőzni barátait, a gazdakör tagjait arról, hogy mily szép intézmény a földmives iskola, pedig ott minden szép és minden, ami téve van, jól van megcsinálva. — Ennek oka — a szónok véleménye szerint — az, hogy itt is a polgármester személye elleni ellenszenv vezet őköt.

Jelemző és egyszersmind lesújtó bírálat ez az ellenzékéről amely egy ilyen kitűnően vezetett, nagyszerű intézetnél is akadékoskodik csak azért, „mert a polgármester is szereti és deldelgeti a földmives iskolát!”

Üdvözljük *Regényi* bizottsági tagot, aki őszintén és nyíltan a közgyűlés színe előtt mondta meg, elvtársainak az igazat.

Közgyűlés.

Nagy érdeklődéssel néztünk a mai közgyűlés elé, nem csak azért mert a tárgysorozatban érdekes és fontos tárgyak voltak felvéve, hanem azért is mert a választás óta ez volt az első rendes közgyűlés. A helyzet ma sem változott, a polgármesternek csak úgy meg van a többsége mint eddig volt és az ellenzék ha mást nem érhetett el obstruált a legkicsinyesebb és jelentéktelenebb dolgokba belekapaszkodott és így sikerült a közgyűlést d. e. 9-től d. u. 3 óráig szünet nélkül elbuzni. A mai közgyűlésen érdekes és tárgyiagos vitákat hallottunk, de sok esetben minden alapot nélkülözött.

A karzatokat zsuffolóság megtöltötte az érdeklődő közönség.

A ludasi plébános választás.

Az üresedésben levő ludasi plébániára két komoly jelölt volt, *Lucsics Jakab* és *Simrák Béla* lelkészek. Névszerinti szavazást kértek, amit az elnököl főispán elrendelt. A szavazás eredménye:

Beadott 143 szavazat.

Lucsics Jakabra 99

Simrák Bélára 44

Eszerint *Lucsics Jakab* ludasi plébánossá megválasztott. *Dr. Békeffy* indítványára küldöttség ment a megválasztott plébánosért akit megjelenésekor az elnököl főispán üdvözölt és aki válaszában kijelentette, hogy egyházának hazájának és szülővárosának fog szolgálni.

Üdvözlések.

Schmausz Endre főispán előterjesztést tett, hogy *Királyunkat*, unokájának eljegyzése alkalmából táviratilag üdvözölje a közgyűlés a miniszterelnök útján és hódolatjeljes szerencse kívánatát fejezze ki.

Előterjesztette továbbá, hogy *Császka György* kalocsai érseket 10 éves jubileuma alkalmából a közgyűlés táviratilag üdvözölje és szerencsekívánatát fejezze ki.

Mindkét előterjesztés egyhangulag elfogadott.

A polgármesternek szeptember havi közgyűlésének jelentésénél *dr. Mamusics Bódog* szólt fel. Elmondja, hogy a jelentésben a rendőrség működéséről és az ott előadott változásokról semmi sincs felhozva, Azt sem találja a jelentésben „hogy a polgármesteri szék milyen irányu működést fejtett ki a múlt hóban.”

Általános derűtséget keltett ezzel a kijelentésével, de különben is felszólalásai olyan „humoros” tartalmuak voltak, hogy sok derült jelenetet idézett elő.

A polgármester felvilágosításul előadja, hogy a rendőrök közül 3 lemondott, hogy mit csináltak ezek, az senkihez sem tartozik.

Dr. Lipoencsics biz. tag a főkapitányhoz intézett néhány kérdést, nevezetesen: hogy igaz-e azon értesítése, hogy végleg nyugalmazott rendőröket a tisztli főorvos által megvizsgáltatta, hogy esetleg — ha alkalmasak — visszahívja és hogy a tényleges szolgálatban levők czirkáltak a választás előtt a tanácsokon?

Szalay főkapitány válaszában megköszöni, hogy alkalmat adott *Lipoencsics*, hogy az ügyben nyilatkozzék. Ő nem bizta meg a rendőröket, hogy korteskodjanak, ha politikai nyilatkozatot tettek is, nem tehet róla, azokat a rendőröket pedig, a kik hivatalos működésük alatt korteskodtak, felelőssége fogja

vonni. A nyugdíjazotnak orvosi megvizsgálására vonatkozólag azt mondja, hogy egészségi szempontból már több esetben, nemcsak a választások előtt, megvizsgáltatta a nyugalmozott rendőröket, miután a rendőrségnél gyakran fordul elő az az eset, hogy a rendőr néhány évi működés után betegséget szimulál, azért hogy végleg nyugdíjazzák.

Dr. Lipozencsics indítványát a közbizottság indítványában még július hóban hozott közgyűlési határozat megszüretése iránt felterjesztést intéz a miniszterhez, a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A központi választmány tagjainak szavazásán úján megválasztottak: ifj. b. Vojnich Sándor, Vermes Béla, Farkas Zsigmond, Dr. Bölcs József, Dr. Békeffy Gyula, Freudenberg Márk, Báics Gergely, Balázs P. Antal, Dr. Matievits István, Varga H. Péter, Aradsky Pál, Neorcsics Szaniszló, Haverda Mátyas, Polyákovits Albert, Rieger Mihály, Krenczelein József.

A terület megváltási szavazás után a költségvetés tárgyalására került a sor.

A költségvetés.

A tanács javaslata az 1902. évi költségvetésről

bevétel . . . . . 1.620,879 kor.
kiadás . . . . . 1.993,658 kor.

kéri megszavazni.

A pótdadót 4%-kal leszállítani kéri, úgy, hogy a pótdadó most 39% lesz.

Dr. Biró Károly szótartott fel elsőnek a tárgyban kijelenti előre, hogy a költségvetést általánosságban sem fogadja el, miután a vagyonkezelés miatt bizalmatlansággal viselkedik a hatóság, illetve annak feje iránt. Különösen kiemeli, hogy a homokpénzek vételéről még számadást nem készítettek és a város erdőkezelése nem felel meg a helyes irányoknak.

Dr. Janiga János nem fogadja el a költségvetést, mert nem mutatja tiszta képét a bevétel és kiadásoknak.

„On jól hajította be a város követeléseit“ — jegyezte meg a polgármester.

Dr. Mamucsics Bódog, a kt gunyosan a „haza bőcsé“-nek levelezte a mai közgyűlésen, kijelenti, hogy azért nem fogadja el a költségvetésről indítványt, mert az első tétel: maradvány a múlt évről 12 kor. 40 fillér volt december 31-én.

„Hát mitől fizettek a tisztviselőket január 1-én? — kérdezte a haza bőcsé.

„Azt mondják, hogy nem okos ember“ — szót közbe Váli mérnök.

Elmondja továbbá, hogy a főszámvevő igyekszik „szegény“ mindent rendbehozni, de azért még sincs minden rendben. Több nyíltságot és férfias bátorságot kér a költségvetés előállításánál.

Mukcs Simon indítványt tesz, hogy a belügyminisztertől kiküldötteket kérjenek a város vagyonkezelésének megvizsgálására, — mert igaz ugyan, hogy ő nincs arról meggyőződve, hogy tényleg a valóságnak megfelelően az az a híresztelések, a melyekről a városban beszélnek nevezetesen, hogy nem tudnak elszámlálni a homokföldek eladásából befolyt összeggel. 2. hogy 160000 korona kölcsönt vettek fel a szabadkai takarékpénztár és néphanktól engedély nélkül. 3. hogy az italmérsi kártalanítási kötvény jövedelmét háromszor könyvelték el.

Mamucsich polgármester mindezekre így válaszolt: azzal jött el a közgyűlésre, hogy ugyanazt fogja tenni, a mit Mukcsics kéri,

t. i., hogy a belügyminisztertől szakbizottságot akar kieszközölni a városi pénztár megvizsgálására. S teszi mindezt azért, hogy a város közönségét megnyugtassa, hogy azoknak a rágalomoknak újat állja, a melyekkel a választások előtt az ellenzék korteskedett. Más-ként nem beszéltek a korteskedésnél, mint hogy a polgármester „alaváló“.

Hozzájárul az indítványhoz, hogy a belügyminisztertől szakbizottságot kérjenek a városi pénztár és könyvek megvizsgálására.

Majd áttér Biró Károly megjegyzéseire, kijelenti, hogy a költségvetést a legnagyobb rigorositással szerkesztik meg mindenkori és a legnagyobb körültekintéssel járnak el. Nem kortesfogásból szállították le a pótdadót, hanem azért, mert a földhasznobéréknél kedvezőbb eredményt értek el; leszállíthaták volna még inkább, csak az kellett volna, hogy az előre nem láthatók tételénél, melyre 50000 korona van előirányozva 10000 koronát állítottak volna be a költségvetés előirányzatba, ez azonban nem lenne realis.

A rossz gazdasági viszonyok okozták azt, hogy most nagyobb pótdadót fizetünk mint annak előtte és pl. felhossa, hogy a város földhasznobér czimen 110000 forinttal kevesebbet vesz be most mint néhány év előtt bevett. Ami az erdő kezelést illeti, — mondja — most is ugyanaz mint akkor volt, amikor a polgármesteri széket elfoglalta. Azóta 3200 hold lett beültetve és 4 év múlva már 9100 hold lesz.

Nem igaz az, hogy a város 24000 ft. bírságot fizetett, mert igaz ugyan, hogy ezen összeg erejéig a várost megbírságozták, de ezt a miniszter elengedte. Ami a homok elszámolást illeti az ép úgy meglesz, mint a kölcsönök elszámolása.

Azt akarja, hogy vége leg en egyszer annak a személyes hecse-hurczának, 18 éve viseli már a felelősséget nemcsak önönmagáért, hanem minden tisztviselőért. Azt jól tudja, hogy akik bizalmatlanok személye iránt, nem látnak semmit amk évek óta történtek a város érdekében. Közintézményeket, iskolákat, templomokat és más közhasznú dolgokat létesített és ha ezen czélra kölcsönt vett fel, azt csak a város érdekében vette és innen van az, hogy a pótdadó enkedett az ő polgármestersége alatt.

Megengedi, hogy vannak hibái mint minden embernek, azt azonban hangzatos frázisokkal nem lehet eltakarni ami 17 év óta történt. Általános a panasz az egész országban, hogy úgy az ipari mint a kereskedelmi téren pangás uralkodik. Az állam már eleve gondoskodik munkáról, építkezésekről, hogy az iparosoknak megélhetést biztosítson. Mi is azt tesszük, az idén laktanyát építetünk, jövőre mást, kijelenti, hogy soha semmiféle mellékérdek nem vezette, csak a város közönségének érdekeit tartotta mindig szembe előtt. A polgármestert beszédének befejeztével lelkesen megéljenzeték. Beszélt még Tillmann főszámvevő, mondván, hogy a költségvetést ugyanazon alapon szerkeszti mint az államnál. Végül a költségvetést általánosságban a közgyűlés elfogadta. A polgármester által a tanács nevében is kérelmezeit Mukcs-féle indítvány egyhangulag elfogadtatott.

A költségvetés részletes tárgyalásánál a jövedelmek egyes tételénél felvilágosítást kér dr. Biró Károly. A főszámvevő fölvilágosítja a bizottságot.

A földmives iskola jövedelménél (78,000

korona az előirányzat szerint) dr. Janiga szóla fel. Tudni szeretné, hogy mennyi ingatlant adott a város a földmives iskolának?

Regényi Jgen szép szavakban méltatja a földmives iskola intézményét és azt mondja, hogy minden szép, minden jó, a mi a földmives iskolánál van, ő a tételt örömmel elfogadja.

Dr. Lipozencsics szerint mindaddig ráfizetünk az iskolára és felhívja a közgyűlés figyelmét, hogy jobban kell vigyázni az ottani gazdálkodásnál.

Mukcs Simon indítványozza, hogy a földmives iskola tanulmányozására bizottságot küldjenek ki Mamucsics Lázár elnökelete alatt. A polgármester indítványára a felügyelő bizottságot felhívják, hogy a jövő számadásban véleményes jelentést adjon a földmives iskoláról.

A költségvetést részleteiben is elfogadták.

A ludasi káptornalok építése 4090 koronáért Bleszák András javára jóváhagyott.

A szereletről címzett nőegylet, az izr. nőegylet és az iskolanővérek 200—200 koronát kapnak faszegély megváltása czimén.

Özv. Kuntics Lázárné kérvénye férje utáni nyugdíj megállapítására vonatkozólag, elutasított.

Tánczos Lukácsnak az irattár rendezéséért 60 kor. jutalom szavaztatott meg.

Négy tanyai tanítói állás rendszeresítésére vonatkozó tanácsjavaslatai elfogadtatott.

Horváth Dezső és társai felebbezése tanítói fizetésük folyósítása tárgyában, elutasított.

Boros János és társai bérkocsisulajdonosok kérvényt nyújtottak be a bérkocsisok számának korlátozása tárgyában. Ennek folytán a főkapitány a bérkocsis szabályrendelet 6-ik §-ának megváltoztatását kéri a közgyűléstől, t. i. hogy a bérkocsisok száma 70 ben állapíttassék meg. A közgyűlés megszavazta dacára annak hogy abszurdum, mert az ipartörvény rendelkezésével ellenkezik. Helyesebb lenne, ha a bérkocsisokat szigorubb rend és tegelem alá vennék és kihágás esetén a jogot elvonnék tőlük, így többet érnének el.

A palicsi kisvendéglő bérbeadására vonatkozó árlejtést a híriő elhalálása folytán megsemmisítettni rendelte a közgyűlés. Az új árverés kitűzése iránt legközelebb intézkednek.

Vujkovicz Cz. Benedek 1 évi szabadságot kapott.

Özv. Kuntics Lázárné szü. Szavatics Koleta férje utáni nyugdíja 760 koronában állapított meg.

Braun Herman fia szabadkai cég felebbezésének hely adatott és a szénzállítással felebbező bizott meg.

Végül egy óvónői állás szervezésére vonatkozó javaslat elfogadtatott.

Országgyűlés.

— A képviselőház elnöke. —

Ma választották meg az új Ház elnökét. Farkas János főterembiztos minden honatyanak a kezébe egy fehér czédulát nyomott, melyen ez volt olvasható.

A Ház elnöke:
Gróf Apponyi Albert.

A Házban ma nagy élénkség volt. A karzatok zsufolva vannak, az ülésterem pedig valóságos hangyabolyhoz hasonlított.

Fabinyi Teofil korelnök féltékeny órákor nyitotta meg az ülést. Az egyes osztályok előadói ezután fölolvasták a mandátumok megvizsgálásáról szóló jelentéseket.

Az osztályok jelentéseinek felolvasása jó félórát vett igénybe. Tizenegy után a korelnök jelentette, hogy az osztályok 16 mandátumot alakilag kifogásoltak és 7 mandátum petícióval van megtámadva.

Most kezdetét vette az elnökre való szavazás. A névsort Szüllő Géza korjegyző olvasta. A mint a képviselők egyenkint az urnához járultak, volt csak igazán látható, hogy mennyi az új ember a Házban.

Mikor a Makkai Zsigmond nevét hívták fel, a karzatokon nagy mozgás támadt és minden látszó a harisnyás székely képviselőre irányult, a ki könnyed léptekkel vitte a szavazócsé-
dulat az urnához.

A névsor felolvasása néhány perc-czel tizenkét óra után ért véget. A függetlenségi pártiak Komjáthy Bélára szavaztak, míg a szabadelvűpárt s a néppárt Apponyi Albertre adta le szavazatát.

Fabinyi korelnök kihirdeti az eredményt. E szerint leadtak összesen 282 szavazatot. Ebből 36-ot Komjáthyra és 242-öt gróf Apponyi Albertre. Három lap füres volt, egyre Justh Gyula nevét írták. A Ház tehát Apponyit választotta meg elnökének. Az eredmény kihirdetését óriási tapsal és éljenzéssel fogadták.

Tíz percnyi szünet után kezdték meg az alelnökök megválasztását. Apponyi elnöki székfoglalóját csak az alelnökök megválasztása után mondta el.

Alelnökök lettek: Tallián Béla és Dániel Gábor. A jegyzők megválasztása után Apponyi Albert diszmagyarban megjelent az elnöki emelvényen s az új tisztikarral egyetemben elfoglalta helyét s feszült figyelem közepette kezdte meg beszédét.

Köszönetet mondott a maga s a tisztikar nevében megválasztásukért, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg nagyhirű elődjéről, Szilágyi Dezsőtől és kijelenti, hogy az ő szellemében fogja vezetni a Ház tanácskozásait. Szigorú gondossággal fogja megvédeni a szólásszabadságot s abba a mederbe fogja terelni a tanácskozást, a melynek körvonalai a trónbeszédben vannak lefektetve.

Különfélék.

— **Személyi hir.** Latinovics Pál a rigyiczai kerület képviselője, Bácsmezei leendő főispánja tegnap Szabadkán időzött és meghallgatta az esküdszéki tárgyalást.

— **Kitüntetés.** Ő felsége a király elrendelte, hogy Schweinitzer Ferencnek a szabadkai 6. honvédegyalozred századosának legfelső megelégedése tudtul adassék.

— **A bácsmezei főispán kérdése.** Több ízben megirtuk már, hogy a legnagyobb valószínűség szerint Latinovics Pál, a rigyiczai kerület országgyűlési képviselője lesz utódja Bácsország főispáni székén: báró Vojnich Istvánnak. A kinevezés még mindig késik és — mint biztos forrásból értesülünk, ujév előtt aligha lesz főispánja Bácsmezeinek. Forrásunk szerint rendkívüli intrikák folynak a ministeriumban a legkomolyabb jelölt ellen, a ki nem más, mint Latinovich Pál és éppen ezek az intrikák késleltetik a kinevezést, ami nagyon valószínűleg meglepetés lesz, amennyiben egy olyan egyént neveznek ki, akire Bácsmezei urai egyáltalán nem is gondolnak, annál kevésbé, mert mindenki legszívesebben látná a díszes helyen Latinovicsot.

— **Esküvő.** Sándor Béla a zombori takarékpénztár igazgatója, Bács-Bodrogh vármegye és Zombor város volt főispánja f. hó 27-én vezette oltárhoz özv. Drescher Edéné szentiváni Ivánovits Anna urasszonyt. A házasságkötésnél, melyet Fejér Gyula apát-plébános végzett, tanúk voltak: Gozdu Elek kir. törvénytudós elnök és Schlagetter Gyula v. árvászéki elnök.

— **Mukits Simon** országgyűlési képviselőt a független 48-as Kossuth-párt a képviselőház közigazgatási bizottságba jelölte. Dr. Reich Aladár bajai képviselőt a vízügyi bizottságba jelölte ugyancsak Kossuth-párt.

— **A szabadkai kórház.** A mult napokban a bajai kórház építés ületéből egy kis hírből rövid két sorban a mi kórházunkra is tételt megjegyzés. Közérdekű dologról lévén szó, kötelességünknek tartjuk, hogy az ottani viszonyokat tárgyilagosan ismertessük meg a közönséggel és éppen ezért lapunk vasárnapi számában a kórházról ott szerzett tapasztalatainkat — sine ira et studio — fogjuk megírni.

— **A színházi vészkijáró.** A „Pest szálloda“ udvarában egy faalkotmány van a színház épület falához támasztva amit hivatalos nyelven vészkijárónak neveznek. Helyesebb lenne ha veszélyes kijárónak neveznék, mert annyira korhadt már ez a faalkotmány, hogy két embernek már veszélyes lenne rálépni mert leszakadna. A legfurcsább ennél az alkotmánynál az, hogy nem lehet rajta a földre jutni, hacsak egy emeletnyi magasságból nem ugrik le az ember. Ajánljuk az illetékes körök figyelmébe, hogy vagy csináltassák meg vagy pusztítsák el egészen.

— **Megkerült fűrészyáros.** Nagy feltűnést keltett néhány év előtt Hubert Lajosnak, a verbászi gőzmalom és fűrészyár tulajdonosának eltűnése. A szerencsétlen ember aposának bukása folytán nagy veszteségeket szenvedett és azt hitte, hogy ezáltal az ő nagy iparvállalata sem állhat fön tovább. Anélkül, hogy magával számolt volna, itt hagyta óriási ipartelepét és átvitorlázott Amerikába. Hitelezői azonban hamarosan megállapították, hogy Hubert tulajdonképen nem is volt passzív állapotban, pénzzé tették a hátrahagyott ingót és ingatlan vagyonát

és az összes hitelezőket teljesen kielégítették. Hubert azonban az új világrészben, habár mindent megpróbált, sokféle mesterséghez fogott, nem tudott boldogulni és végre is elhalálozta, hogy visszatér hazájába. E hó közepén vissza is jött és jelenleg Budapesten van alkalmazásban.

— **A „Borászati Lapok Zsebnaptár“ az 1902. évrre,** szerkeszti dr. Drucker Jenő. Epen most hagyta el a sajtót a „Borászati Lapok Zsebnaptár“,nak harmadik (1902. évre szóló) évfolyama, jelentékenyen bővített és javított tartalommal jelent meg. Az a kedvező fogadtatás, melyben hazánk szőlőtermelő közönsége az előző kiadásokat fogadta, ösztönzésül szolgál a naptár szerkesztőjének arra, hogy az új évfolyamban a gazdák igényeinek még inkább megfeleljen. A könyv célja, hogy nélkülözhetlen segédkönyve legyen a művelt magyar szőlőtermelő közönség, tőkéletesen eléri, mert nemcsak, hogy tartalma sokkal bővebb, mint más külföldi szőlészeti zsebnaptáraké, hanem a hazai viszonyok szigorú szemmelartásával let meg szerkesztve. A szőlőművelésre és borkészítésre való összes tudnivalók kivonatossal ismertetése mellett, közli mindazokat a törvényeket és rendeleteket, szervezeteiket, intézményeket és kedvezményeket stb., melyek a szőlőtermelők érdekeinek védelmére és előmozdítására szolgálnak. A díszes kötésű, ironnal és noteszszel ellátott zsebnaptár bértmentes küldéssel 3 K- 20 f. Kapható a „Borászati Lapok“, kiadóhivatalában (Budapest, IX., Üllői-ut 25.

— **Öngyilkos csendőr.** A zombori csendőrs egy csendőre, Kelemen István tegnap reggel kilenc órákor öngyilkoságot követett el. Hétfőn reggel ittas állapotban került haza és ezért az őrs vezetője szemrehányást tett neki és felhívta, hogy reggel a parancsnokságnál jelentkezzen. Kelemen minden szó nélkül fogadta a rendutasítást és visszavonult a legénységi szobába. Társai elmentek. Egyszerre hatalmas dördülés hallatszott ki a szobából. Több csendőr rögtön odafutott és rémés látvány tárult szemük elé. Kelemen állott tejjel, vértől borítva feküdt a szoba padlóján, mellette szolgálati fegyvere. A lövés oly erős volt, hogy rögtön halált okozta. Két év előtt ugyanezen házban egy pénzügyőr hasonló ok miatt lötte magát agyon.

— **A törzsasztal.** Budapest egyik ősmert törzsasztalánál estéről-estére a legkedélyesebb módon csipkedik egymást a társaság tagjai. Floridor a sokat, csudált hősszerelmes, a nők kedvence, utóbbi időben feltűnően lehangolt. «Floridor szerelmes!» suttogják a bankárleányok. «Az igazgató nem ad már előleget!» jegyzi meg egy asztaltársa, egy másik pedig felajánlja pénztárczáját a művésznek, aki kapva-kap rajta; de ezt átvéve, csak tátongó ürességet talál benne. Így megy a hecczelődés napról-napra. Floridor komor arcán sötét gondolatok mély barázdát szántanak. Senki sem tudja megfejteni Floridor rossz kedvének okát. Legjobb barátai sem. A titok fátyola azonban nemsokára föllebben. Egyik barátja véletlenül látta, hogy egy délelőtti komoly ábrázattal hagyta el egy ismert bankház üzlethelyiségét. Ahá! Tehát tőzsdén játszik? Avagy sorsjegyeket vásárolt?... Ettől a naptól fogva nem volt nyugta és ő csak annyit mond a csipkedésekre: «Szerencsecsillagom elhagyott!» Allandóan roskedvű, morozus. Gyengéden vigasztalják, de hiába. Egy este aztán egy premieren oly tüzzel játszta el szerepét, hogy hasonló hatást még nem ért

el művészetével. Barátai ünnepelték. Bankettet rendeztek tiszteletére. Folyt a pezsgő és a beszédek ársja. A kedélyek hulláma magasra csapott, midőn Floridor egyik barátja a következő beszéddel üdvözölte a művészt: «Nos kedves barátunk most már mindig jó kedvű lehetsz és nyugodtan alhatsz, mert Törökknél megütted a főnyereményt! És csakugyan a háttérben Török A. és Társa bankháza (Budapest, V. Váci-körút 4.) két küldötte jelent meg, kiket a művész hírlából a lakomára meghívott. Most már nemcsak a művészt, hanem a szerencsés bankházat is lelkes szavakban ünnepelte a jókedvű társaság.

— A helybéli közkönyvtár-egylet látogatottsága. 1901. év szeptember havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 104 mű Tudományos 26 mű összesen: 120 mű. Helybéli használatra kivettek: Szépirodalmi 2 mű Tudományos 7 mű összesen: 9 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár, Szépirodalmi 11 mű 10 k. 377 kötet Tudományos 1 mű 1 k. összesen: 12 mű 11 k. 377 kötet. Muzeuma: állat gyűjtemény 22 drb, növény 1 drb, ásvány 3 drb, régi pénz 13 drb, régiségvár 4 drb néprajzi — drb összesen: 43 drb.

— A vérnász Hába állapotodott meg a protestantismus hódítása, a valóság türelmetlenség úszka, ha közbe el-elesődésül is újra fel-fellobogott, miheylt a politika átsuhant az országban. Hába sorozuk az Ujkorhoz a ellen-reformáció, korát mégis csak Középkor ez az idő intézményeiben, szokásaiban, s mindennek fölött erkölcsében. Kardal oldalukon jartak e kor férfiai, méregüveggel a hölgyek. S a trónon és trón körül azok az alakok ültek a kiknek neve Medici Katalin, Henrig uavarrai herczeg, Gusie Henrik. A valóság szenvedély átnyult a politika tőrre, a politikai indulat fegyvertogatta a vallásos érzést, a fegyveres ármány be nyomult a temp'ombá, a mise és a nász ünnepei jelenetei közé. És a vérnász után következett az irtózatoss Szent-Bertalan-éj s Páris u'czáit és királyi palotája, tereit a hugenoták vére festette pirosra. Ennek a csodálatos, színeire festő erkölcsében középkori, nyers és vad kornak a mozgalmas történetét találni a Nagy Képes Világtörténet 140. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyet. tanár. Egy-egy kötetet ára díszes félbőr-kötésben 16 korona; füzetekén is kaphatós 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Telephon 122. Telephon 122

Jüzi **FA** vágott

vagononként valamint ölszámra és 100 kgr.-ként vágottja finom szalon

 Porosz-szén

vagononként előre megrendelve legolcsóbban

 Braun Herman fiánál,
a huszár-lovalda mellett.

Felhívás

a szabadkai férfi és női ruhakészítő önálló iparosaihoz.

Kartársak!

Egyesülésben rejlik az erő; régi közmondásban az idézet mondat ma már nemcsak közmondás, hanem a megvalósítása közérdek, hogy mennyire közérdeknek ismertetett el az erők egyesülése, azt itt bővebben esetelni sem térünk, sem óhajunk nem lévén, elég röviden rámutatnunk arra, hogy minden egy irányu. foglalkozást végző elemek törekvésnek tömörülni, egy testlé olvadni, hogy így a közös érdekük hathatósabb erővel mozdíthatasson elő, együttes erővel védhessen meg; már pedig ha az összes társadalmi rétegek felismerték az egyesülés, a tömörülés szükségesség voltát, úgy első sorban az iparos osztály az, amelyiknek létfeladata egyesült erőben keresni közös érdekei előmozdítását és védelmét. Maga a törvény kötelező erővel testületi szervezkedésre kényszeríti az iparos osztályt az ipari közérdek fejlesztése, istápolása szempontjából; ugyanaz idézett törvény egyes indokolásaiban egyenesen rámutat, hogy az ilyen törvény alapján létesült ipartestületek fenhatósága alatt saját kebelében külön ipari szakosztályok alakítása üdvös és czélszerű a közérdek javára.

Szabadka hazánk harmadik városa és itt az iparos osztály mégis a legkevésbébb érdeklődött ez ideig az ipari közérdek iránt, pedig ezen megbocsáthatatlan közönyösséggel, a hogy vét önön emberi volta ellen, ép úgy vét e város közgazdasági és ipari érdekességének, mert a közöny sohasem létesít, csak emészt, és ha senki sem létesítene, elfogyna az emésztési való. Hazánk minden kiterjedtebb és értelmesebb városai ipartestületeinél, különösen a ruházati iparral foglalkozó önálló iparosok már rég szakosztályonként tömörültek, együttes működéssel nem egy üdvös eredményt értek el, és városaiknak hasznos tényezőik. Nekünk sem volt szabad továbbis a közönyösség terén maradni, annál inkább is nem, mert ha van, közirányu köteleltsége az iparos osztálynak hazánk bármely városában; az ipari közérdek, a városi közgazdaság előmozdításához, úgy sehol ez országban nem oly parancsoló köteleltség, mint nekünk szabadkaiaknak, különösen városunk ipari közérdekeiből. Ez az eszme vezérelt bennünket, amidőn a múlt hóban szakosztályunk ipartestületünk fenhatósága alatt megalakult és megkezdette, most már az összes kartársakon a sor, hogy mindegyik kivegye a maga részét a közremunkálatokból.

Felhívjuk fenti czimzettek, iratkozozanak be egytől egytől mind, hogy együttes erővel folytathassuk azt a nemes munkát, amit szakosztályunk maga elé tűzött és amit tőlünk a közérdek joggal megkövetel.

Beiratkozni lehet a testületi jegyzőnél a hivatalos órák alatt, évi tagdíj 2 korona.

Szabadka, 1901. október 14.

A férfi és női ruhakészítő szakosztály választmánya.

A Tómicz ügy.

1899. évi október 29-én — tehát éppen tegnap volt egy esztendeje, hogy egy komiszul megfeszített kortina egy ártatlan cikkocske megírására buzdított, amelyből aztán olyan

ribillió keletkezett, egy másik 1899. november 1-én megírt cikkem nyomán, hogy annak majd csak tán a jövő évezred vet véget.

Ennek a két esztendő előtt keletkezett ribilliónak ma volt az első csattanója, a dörgeése meg valószínűleg jövő februárban lesz a szabadkai kir. törvényszék, mint esküdtszék előtt.

A csattanó az, hogy alázattal alulírott sajtó utján elkövetett rágalmaszások miatt véd alá helyezték — a dörgést ki tudná előre megjósolni?

A legérdekesebb az egész históriában az, hogy a szegedi kir. ítélőtábla kimondta — és ez ellen apelláta nincs, — hogy közhivatalnok sérelmére sajtó utján elkövetett becsületsértési és rágalmaszások ügyeink nem szegedi esküdtszék, hanem a szabadkai esküdtszék elé tartoznak.

Ez meg nincs. Vagyis sajtó ügyben ítélkező esküdtszék Szabadkán nincs és mégis ez fog ítélkezni fölöttem vagy a panaszosaim fölött.

Lesz tehát egy szörnyen érdekes esküdtszéki tárgyalásunk, ahol vagy 30 tanult foglalkozó kihallgatni és mikor meg lesz a verdiki, meg lesz az ítélet, az egész eljárást elejétől végig megsemmisíti a kuria!

Ugy aztán körülbelül 1906. év őszén újra kezdődik a hecc a szegedi esküdtszék, mint illetékes bíróság előtt.

Hanem hát egyik panaszosom azt mondta, hogy ő nem fárad bele. Én se. —

Q.

Színház. Kapunyítás.

Ma délben megérkezett a társulat egyik fele: az operette személyzet, elsején reggel megérkezik a drámai ensemble is és még az nap délután próbát tart „A Sasok“-ból Rákosi és Guthi vigjékéből, hogy szombatn este ezzel a darabbal megnyissák az idei szezont.

Ma délután már az operette primadonnák (mert három is van) és a többi énekes tagok bejárták a várost, a nekik — nagyjából — ismeretlen területet. Nem sétáképpen, hanem mert lakást kellett keresni.

Sok új művész-palánta és fiatal-művész — mindkét nemből — népesíti be holnapot kezdve a régi színház üzlop-csarnokát.

Őszinte örömmel üdvözöljük a társulatot és hisszük, hogy új otthonukban jól fogják magukat érezni.

Megnyitó előadásul már ujdonságot kapunk és mint az alábbi műsor mutatja majd mindennap ujdonságot mutat be úgy az operette mint a drámai társulat.

Rendkívül nagy, teljesen betanított reper-toárja van Pesti mostani társulatának és ha az előadások jók lesznek: a változatos műsor, a jó előadások telt házakat fognak eredményezni.

Az első heti műsor a következő:

Szombat: *A Sasok* (premier)

Vasárnap: *A bor* (premier)

Hétfő: *San-Toy* (premier)

Kedden: *San-Toy* (premier)

Szerdán: *Vörös talár* (premier)

Csütörtökön: *Börgér* (repriz)

Pénteken bérlet szünetben: *Milliók a hó alatt* (premier.)

Jelölő Szerkesztői üzenet.

Maritta. Kedves és bájos az ölet és mondhatnám csinosan is van megírva. Amde inkább «Naplónk»-ba örökítsük meg az ilyen «des emléket és bánatos visszaemlékezést. Maga még nagyon fiatal. Elteszi iróasztala fiókjába megírt kis emlékezőt és egy, két-kilencz esztendő múlva, ha asszony lesz a kesi lányból, előveszi az addigra bizony megéregült, kerek betűkkel tele írt papirlapokat, elolvassa: mosolyog is, sir is rajta és aztán szebb formába önti és úgy küldi meg ismét valamelyik szerkesztőnek, aki bizony mondom: le is közli. — Visszaadjuk, őrizze meg.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:
BRAUN HENRIK.

Gazdatiszt

izr. fiatal nős, a gazdaság minden ágában jártas, sok évi tapasztalattal állást keres. Ügynökök gazdagon díjaztatnak. Czim e lap kiadóhivatalában.

1702/1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezemmel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírság 5612/897 számú végzése által Kramer Antal szabadkai lakos javára Kotulán Józse és neje Mária szabadkai lakosok ellen 800 kor. — fill. tőke, ennek 1897. évi február hó 17. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 79 kor. 60 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 654 kor. — fill.-re becsült butorok, ágyművek és ruhaneműekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladhatnának.

Mely árverésnek az 1901. V. 2099/3. sz. kiküldést rendelő végzése folytán, a helyszínen vagyis Szabadkán, I. Katona-u. 371 h-za. leendő eszközzésére 1901. november hó 14 ik napjának d. e. 9 1/2 órája határozottul kintetik és ahhoz a velemi szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legelőbbit árverésnek helyszínen alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiizetendő.

Kelt Szabadkán, 1901. október 31.

Bende kir. bir. végr.

En Fischer Henrik

Árverési, díszítő, első szabadkai kivilágítási vállalkozó és kölcsönös társaság (Gombkötő) utca 92. sz. Özv. Biliczkyne házában.

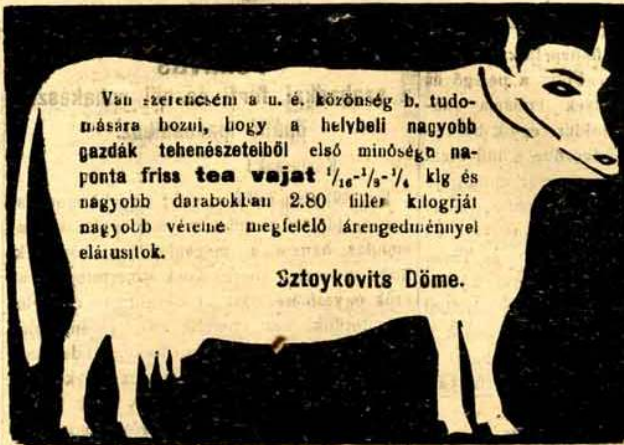
Értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyeteket, hogy Pudler Dániel táncmesterrel és Pudler József székelyekkel együtt a legelőbbi díszítésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatják.

Ígyben értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyeteket, hogy elvállalok ezentúl is kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és házikra, lakadalmakra, házmulatsagokra; estélyekre k. öleszőzők zászlókat, díszmunkákat, lámpákat, fáktyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

Értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyeteket, hogy elvállalok ezentúl is kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és házikra, lakadalmakra, házmulatsagokra; estélyekre k. öleszőzők zászlókat, díszmunkákat, lámpákat, fáktyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

Értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyeteket, hogy elvállalok ezentúl is kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és házikra, lakadalmakra, házmulatsagokra; estélyekre k. öleszőzők zászlókat, díszmunkákat, lámpákat, fáktyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

Értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyeteket, hogy elvállalok ezentúl is kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és házikra, lakadalmakra, házmulatsagokra; estélyekre k. öleszőzők zászlókat, díszmunkákat, lámpákat, fáktyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

Van szerencsém a u. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli nagyobb gazdák tehenészeteléből első minőségű naponta friss tea vaját 1/10-1/2-1/4 kg és nagyobb darabokban 2.80 fill. — kilogrját nagyobb vételnél megfelelő árengedménnyel elárultok.

Sztoykovits Döme.

Kanizsán 4 hold 600 □-öl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fekszik Raffai János és Hegedűs Mátyásné szül. Nagy Anna-féle szántó földek szomszédságában szabadkézből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász czég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

! Kedvező alkalom !

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy föloszlott czegektől igen előnyös árban mindenféle arany és ezüst árukat összevásároltunk, úgy mint sétatobok, szivar és dohányszelenczék, evőeszközök, gyümölcsös tálak, cukor szelenczék, különféle készletek továbbá aranyórák, karperczek, függők, melltűk, nyakkendőktűk és arany-gyűrűk.

Rendkívül nagy raktár valódi china-ezüst árukból Faliórák nagy választékban melyeket 3 évi jótállást vállalunk.

Arany, ezüst és órajavitást saját műhelyünkben igen szolid árban végzünk.

Számos látogatást kér

Dávid R. és Társa,
órák és ékszerek
a „Bárány Szálló” mellett

Clayton & Shuttleworth Budapest

Mezőgazdasági gépjárművek Budapest Váci-körút 63. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak: 21. egész 12 lóerős, számkaszalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, 6"/6-malmok, egytetemes aczél-kék.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb Locomobil- és cséplőgép-gyára.

Bélyeg
— és —
váltó
megrendeléshez
ürlapok
100-a 1 kor.-ért,
Végrehajtói
nyomatványok
a legolcsóbb árban
kaphatók
Krausz és Fischer
könyvnyomdájában
Szabadkán.

A magyar kir. államvasutak menetrendje.

— Érvényes 1901. évi október 1-jétől. —

Oda Budapest k. p. u. — Zimony — Belgrád Vissza

k. ex.	sz. v.	lv. sz.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	k. ex.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.
11.20	7.40		2.40	8.35	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	11.20	7.05	10.05	1.05	6.40
2.44	12.38		5.47	8.23	4.0	érk.	SZABADKA	ind.	7.57	11.50	5.20	9.46	1.56
2.51	1.22	4.10	5.56		5.40	ind.	SZABADKA	érk.	7.52	10.48	7.4	9.34	1.21
	1.51	4.45			6.08		Csantavér			10.18	7.05		12.56
	2.18	5.16	6.27		6.84		Bács-Topolya			9.52	6.40	9.02	12.34
	2.44	5.44	6.42		7.02		Hegyes-Feketehegy			9.22	6.06	8.46	12.06
	3.05	6.08	6.56		7.22		Vasbás			8.01	5.42	8.33	11.48
	3.26	6.44			7.42		Ó-Keér			8.36	5.13		11.29
	3.44	7.05			8.07		Kiszács			8.16	4.51		11.13
4.28	4.06	7.30	7.41		8.29	érk.	UJVIDÉK	ind.	6.18	7.51	5.—	7.50	10.52

Oda Szabadka — Ó-Becse Vissza

v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.
5.10	1.87		Békova	8.54	5.27	
5.38	2.05		ZE-TA	8.27	5.00	
7.00	8.28	érk.	Ada	7.01	3.40	ind.
8.12	5.27		Mohol	5.51	2.24	
8.35	5.49		Bács-Petrovostellő	5.30	2.07	
8.55	6.02		Ó-BECSE	5.04	1.42	
9.21	6.28	érk.		4.35	1.15	ind.

Oda Szeged-Rókus — Zenta Vissza

v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-RÓKUS	érk.	v. v.	sz. v.
4.15	2.05		Rózske	5.45		
4.40	2.29		HORGOS (136)	5.23		
4.58	2.48	érk.	Horgos	5.05		
5.01	2.67	ind.	Bács-Martonos	4.56		
5.20	3.16		Ó-Kanizsa	4.38		
5.43	3.39		Adorján	4.24		
6.05	4.00		ZENTA	4.00		
6.30	4.25	érk.		3.35		

Oda Szabadka — Baja Vissza

v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43		Csikeria	9.37	12.43	10.28
5.29	2.22	7.18		Bács-Almás	9.04	12.10	9.52
6.10	2.54	7.50		Almás	8.42	11.48	9.23
6.16	3.00	7.56		Bikity-Borsód	8.27	11.33	9.02
6.45	3.26	8.25			8.02	11.08	8.34
7.24	4.00	8.59	érk.	BAJA	7.25	10.32	7.43

Oda Baja — Ujvidék Vissza

v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BAJA	érk.	v. v.	sz. v.
4.00	1.15		Baja-szállásváros	6.33	9.15	6.50	
4.11	1.25		Vaskut	6.24	9.08	6.42	
4.25	1.38		Ga s	6.07	8.53	6.26	
4.51	2.01		Ripyeiza	5.43	8.32	6.00	
5.08	2.16		Satan síes	5.26	8.17	5.35	
5.35	2.39		Gákova		8.00	5.12	
5.57	2.56		Nenadics		7.36	4.40	
6.15	3.14		Zombor		7.15	4.16	
6.25	3.23	érk.	Zombor		7.05	4.05	
2.55	6.51	3.51	ind.	Zombor-vásártér	6.30	11.18	7.00
3.01	6.57	3.57		Fernbach-szállás	6.23	11.11	6.52
3.11	7.07	4.07		Zsárkovác	6.14	11.02	6.41
3.20	7.16	4.16		Ó-Sztrapár	6.06	11.54	6.32
3.36	7.30	4.30		Brestovác	5.52	10.40	6.15
4.05	7.49	4.49		Hódásáh	5.37	10.26	5.52
4.35	8.10	5.12		Parabuty	5.12	10.02	5.23
5.11	8.35	5.37		Paraga	4.53	9.45	4.54
5.25	8.49	5.51		ind. GAJDOBRA	4.32	9.25	4.29
5.46	9.16	6.07	érk.	Bulkesz	4.14	9.07	4.03
6.20	9.30	6.23		Pe rovác-Glovsán	4.00	8.55	3.48
6.51	9.45	6.38		Futak	3.49	8.44	3.34
6.20	10.10	7.03		UJVIDÉK	3.20	8.16	2.53
7.14	10.31	7.25	érk.		2.55	7.55	2.15

Oda Szeged-Rókus — Szabadka Vissza

sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	ind.	SZEGED-RÓKUS	érk.
3.05	8.10	11.56	4.34	8.43		Rózske	7.01
3.22	8.27	12.12	5.50	9.09		HORGOS	6.42
3.36	8.43	12.25	5.03	9.36		Királyhalom	6.25
3.50	8.57	12.39	5.17	9.57		Palics	5.58
4.05	9.11	12.53	5.31	10.17		SZABADKA	5.42
4.17	9.22	1.04	5.42	10.35	érk.		5.25

Jegyzet Az esti 6 órátal reggeli 5 óra 50 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé a jobb oldalak pedig alulról felfelé olvassandók.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apró hirdetés beiktatása legfeljebb 60 fillérre kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérrel vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesztéseket a kiadóhivatal ad; lerábeli kérdésekhez válasza való helyeg melléklettel.

Hegedű órákat ad

jutányos fizetés mellett Hniz Ruzs III. kőr Balogh-utca 802. szám alatt.

Egy jókarban levő zongora eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal

Jó karban levő függő lámpát veszek.

Bővebbet a kiadóhivatal

Keresek egy 3-4 lőeres ágányt

egy alkalmas házat 5-6 szobával vagy meglévő üres helyet közeli vasúthoz. Szobonyi Bertalan igazgató Danjanics-u. 103. sz.

Czukraszda

régi jó menetelő üzlet igen csinosan berendezve, üzlet mellett szalon, sütődébe patent vas kemence és gépekkel korszerűt felszerelve, vissza vonulási családi esemény miatt kedvező feltételek mellett jutányosan eladó. Cím a kiadóhivatalba.

! Öreg és fiatal embereknek

ajánlatik Dr. Müller orvos-tudomány, díjazott és újabb sokszorosított kiadásban megjelent folyóirata a **ömeigrongált ideg** és **nemi szervekről**, valamint annak a radikális gyógykezelésre vonatkozó oktatása is. Bermentes küldeménye boricék alatt 1 kor. 20 fillér levélhelyekben Curt Röber, Braunschweig.

Háztartási, gazdasági és állatgyógyászati cikkek.

Új drogua üzlet Szabadkán!

Van szerencsém a n. é. közönségnek az itt felsorolt cikkekkel a legjutányosabb árak mellett ajánlani u. m. Mindenféle Toilette és gyógyszappanok, angol és francia illatszerek, szoba illatszerek, haj- és szájjvizek, arc- és körömápoló szerek, hölgyporok, hajfestők, fogporok, fogpasták, fogkefék körömfekék. — Továbbá raktáron tartom a legjobb minőségű magyar és francia cognacokat, gyógyborokat, likőröket, francia likőr eszenciákat, rum, cognac eszenciát és compositiót, végül fényképészeti s egyéb vegyszereket és savakat.

Vidéki megrendelések a legjutányosabb árak mellett, pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Zalán Béla drogua üzlete

a „Méhkashoz”
Szabadka Kossuth L.-utca 21.

Valódi Angol és Jamaikai rumok.

K. & C. Popoff-féle orosz teák.

Vegy-illat és kőtiszterek.

TŰZALLO Chamotte
cserép - kályhákat
 modern színekben és formákban szállít
Dániel A. József
 cserép-kályha készítő Szabadka.
 Állandó minta-raktára:
Batthyány-utca, Csajkás ház.
 Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.
 Gyár: telephely: II-ik kör, 378 sz.

Értesítés.
 Tisztelettel tudatom eddigi megrendelímmel — hogy ezután éjjeli felvételeket is eszközök s erre a célra üzletemet berendeztem. A felvételek előre bejelentendők legalább is egy órával hamarább. Tisztelettel
Vörös Kálmán fényképész,
 Damjanits-utca 120. sz.
 Seffler-féle házban.

Angol stílusban készült
HÁLO SZOBA
 és renesans stílusban
Ebédlőszoba
 butor eladó
SEFGSITS LAJOS asztalosnál,
 VI. k. Halasi-ut 203. sz.

A közönség érdekében!

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a valódi Auer-égők, melyek legalább 1/2 évig egészen égnek, ezentul **1 koronára** leszállítottan is kaphatók. Bátorlodom egyszersmind a közönséget figyelmeztetni, mert ezek bárha olcsóbbak a valódiaknál, de fényükre és tartósságukra nézve meg sem közelíthetik a valódiakat és számos esetben belátva az olcsó által elcsábított vevők, hogy semmit nem érnek, elvetették és újra a valódiakat használták.

Azért lessék **csak a valódi Auer-féle patent égőket venni**, melyek 1 kor.-ért és a hozzá tartozó felszereléseket is a legolcsóbb árakban házhoz szállítják.

Ez alkalommal a téli időnyre ajánlom **valódi Auer spirítusz lámpáimat**, melyek bármilyen petróleum-lámpák helyettesíthetők, s óránként csak 4 fillérnyi spirítuszt fogyasztanak, gyönyörű fehér fényvel, szag és korom nélkül égnek, azonnal nem oly veszélyesek, mint a petróleumlámpák. Különösen ott, ahol gáz nincs bevezetve, igen célszerű, mert azt teljesen pótolja. A spirítusz patent Auer égők kizárólag csakis nálam kaphatók.

Mayerhof F.

A magyar gáz-zzofény részv. társ. szabadkai képviselője

OLCSÓ ÓRAK!
 Jótállással privát vevőknek
KONRÁD JÁNOS
 Magyaróra, arany, ezüst és ékszer
 árak szállító-háza.
BRUX (Csehország)
 Nickel-rem.-óra . . . . . frt 3.75
 Óldi ezüst rem.-óra . . . . . frt 5.80
 Óldi ezüst lánc . . . . . frt 1.20
 Nickel ébresztő óra . . . . . frt 1.95
 Égő a cs. és k. lírodám címe-
 nel van kitüntetve, számtalan
 arany ezüst kiállítási érem valamint
 magyar elismerő levél van birtokom-
 ban. Árjegyzék ingyen és bérmat.

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő
 és minden e szakmába vágó munkát elvégző a egyszerűbb és a legdiszesebb kivitelben, úgy helyben mint vidéken
Kladek Kázmér
 Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
 Gyors és pontos elkészítés!

1.000.000
 KORONA
 ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
50,000 nyereménynek.
 Legnagyobb nyeremény a legserencésebb esetben:
1.000,000 korona
 A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	1 nyer.	400000
1	1	200000
2	2	100000
1	1	90000
1	1	80000
1	1	70000
1	1	60000
2	2	60000
1	1	40000
5	5	30000
1	1	25000
2	2	20000
3	3	15000
31	31	10000
67	67	5000
3	3	3000
432	432	2000
763	763	1000
1238	1238	500
90	90	300
31700	31700	200
3900	3900	170
4900	4900	130
50	50	100
3900	3900	80
2900	2900	40
50,000 nyer. és jut. összegben		13.160,000

Kiváló szerencse
Török-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt és fél milliókoronánál többet nyertek nálunk nagybecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre **50,000**

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a melékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
 egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.—
 egy fél (1/2) " 3.— " 6.—
 egy egész (1) " 6.— " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a nyereményhúzás már november hó 21. és 22-én lesznek, azonnal de legkésőbb

f. é. november hó 21-ig
 bizalommal hozzánk küldeni

TÖRÖKA.ÉSTSA.
BANKHAZ
Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:
 1. Váczi-körut 4/a.
 2. Múzeum-körut II.
 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** főelárusítók Budapest,

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben } utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.) } A nemteljes törvény

Pontos ózim. _____